

Beretning for Dansk Cytologiforening 2012-2013

Status

Dansk Cytologiforening havde pr. 1. februar 2013 212 tilmeldte mailadresser, hvortil der blev sendt seks nyhedsbreve i løbet af perioden.

Der blev afholdt tre bestyrelsesmøder i henholdsvis maj og september 2012 samt januar 2013.

Aktiviteter

Årsmødet 2012

Der var mange deltagere i årsmødet 2012, 81 medlemmer fredag og 94 lørdag. Temadagen fredag d. 2. marts handlede om prøve kvaliteten af cervixcytologiske prøver. Praktiserende læge, Mette Korr, indledte med et indlæg om prøvetagningsproblemer og herefter gennemgik Marianne Lidang Bethesda klassifikationens egnethedskriterier. Underviserne Susanne Nielsen, Sussi Funch-Eilersen og Dorthe Ejersbo gennemgik, hvilken indflydelse anvendelsen af forskellige præparerings- og screeningsmetoder har på egnetheds-vurderingen i praksis. Doris Schledermann havde herefter et indlæg om hvorledes prøve kvaliteten af cervixcytologiske prøver monitoreres i Dansk Kvalitetsdatabase for Livmoderhalskræftscreeningen og hun foreslog en måde at ensrette kodningen af uegnede prøver, således at det i fremtiden giver bedre mening at sammenligne tallene fra patologi afdeling til patologi afdeling. For at understrege at der også er vigtige faldgruber at være opmærksom på, når man vurderer egnetheden af cervixcytologiske prøver, gennemgik Marianne Lidang til slut en række vanskelige cases. Efter generalforsamling med et pænt fremmøde var der tapas, et glas vin og tid til kollegial networking. Evalueringen viste stor tilfredshed med lørdagens program, forplejningen og de fysiske rammer. Vi hørte om bl.a. Sundhedsstyrelsens nye anbefalinger, CIN klassifikationen, et dansk projekt der tester fire forskellige HPV-metoder, et jordemoderprojekt om prostituerede kvinder, udredning af patienter med ukendt primærtumor samt NSCLC. Tak til foredragsholderne og igen en kæmpe tak til vores mange udstillere for deres velvillighed og de indbydende udstillinger, der kunne besøges i pauserne.

Hjemmesiden

Foreningens hjemmeside: www.danskytologiforening.dk er blevet udbygget i det forgangne år takket være Pia Fuursted, der yder en stor indsats som webredaktør. Forsiden er blevet mere overskuelig og der er kommet nyt indhold i mapperne: Uddannelse, Litteratur, Links og Arkiv. Hjemmesiden er kort og godt i konstant udvikling og vi vil gerne opfordre alle interesserede til at bidrage aktivt til at gøre hjemmesiden endnu bedre!

Kursusvirksomhed

Foreningen afholdte d.20. og 21. august 2012 et vellykket kursus i urinvejscytologi i virkelig gode rammer (også mikroskoperne var gode!) på Bioanalytikeruddannelsen, VIAUC i Skejby. Der var 22 deltagere fra bl.a. otte forskellige patologi afdelinger. Deltagerne fik inden kurset tilsendt et notehæfte om urinvejscytologi

udarbejdet af Preben Sandahl, Marianne Schou og Dorthe Ejersbo. Bestyrelsen var til stede begge dage både som undervisere og kursusledere. Kurset blev indledt og afsluttet med en mikroskopitest, der blev gennemgået i plenum. Første dag var ret teoritung med bl.a. gennemgang af anatomi og fysiologi, præparationsteknikker samt benigne og abnorme cellefund inkl. histologi. Andendagen blev indledt med mikroskopi og gennemgang af deltagernes medbragte cases, hvoraf flere efterfølgende har været præsenteret som månedens case. Urolog Karsten Zieger formåede på en kompetent og engageret måde at argumentere for, at urincytologi er en særdeles relevant undersøgelsesmetode i udredning og kontrol af urotelial cancer. Mange tak til Preben Sandahl og overlæge Karsten Nielsen, der også underviste på kurset. Da nogle af deltagerne så godt som ingen erfaring havde med urincytologi, mens flertallet var erfarne cytobioanalytikere, overvejer vi en mere differentieret undervisning næste gang. Bestyrelsen planlægger en gentagelse af kurset samme sted i august 2013.

Repræsentation

Styregruppen for Dansk Kvalitetsdatabase for livmoderhalskræft-screening (DKLS)

Styregruppen udsendte i sommeren 2012 Årsrapport 2011. Den er tilgængelig på foreningens hjemmeside. Der blev afholdt et møde i januar 2013, hvor det blev besluttet, at indikatorerne tidligst kan ændres i 2014. Det vil forbedre sammenligningsgrundlaget for de første rapporter.

The European Advisory Committee of Cytotechnology (EACC)

Dorthe Ejersbo, der har været formand for EACC siden 2007, valgte at trække sig som formand ved kongressen i Kroatien i 2012, men fortsætter som repræsentant for de danske bioanalytikere i komiteen. Komiteen har i 2012 udarbejdet europæiske retningslinjer for videreuddannelse til cytobioanalytiker (*Minimum requirements for practising cytotechnology in Europe*) og manuskriptet blev sendt i høring i alle europæiske lande via de nationale repræsentanter i EACC. Dokumentet har været længe undervejs, da uddannelsessituationen jo er ret forskellig fra land til land og man skulle nå frem til flere kompromisser i denne sag. Dokumentet blev sendt i høring i Danmark i november 2012 via foreningens undervisernetværk. Der var ingen tilbagemeldinger. Retningslinjerne bliver publiceret i *Cytopathology* i 2013.

Andet

Dansk Cytologiforening ansøgte om værtskab for *EFCS-tutorialen* ved kongressen i Kroatien i 2012 og vi er blevet tilbudt værtskabet i 2016. Det betyder i praksis, at vi vil råde over halvdelen af pladserne, dvs. at 30 danskere får mulighed for at deltage i dette fantastiske cytologikursus. Bestyrelsen har rettet henvendelse til DPAS for at undersøge, om de er interesserede i at dele værtskabet med os.

I 2012 udkom en tredje udgave af *Kompendium i cervixcytologi* skrevet af Preben Sandahl, Marianne Martiny Schou og Dorthe Ejersbo. Bogen er opdateret med bl.a. Sundhedsstyrelsens 2012 anbefalinger og nu er normal og abnorm cervixcytologi er samlet i ét bind. Et notehæfte i urinvejscytologi og et notehæfte om cytopræparation vil også blive tilgængeligt i løbet af 2013. Forfatterne er nu i gang med et notehæfte om luftvejscytologi.

Foranlediget af et debatindlæg af dbios formand Bert Asbild i Berlingske Tidende og Danske Bioanalytikere, der blev kaldt *Screeningsprogrammer skal holdes under skarpt opsyn*, forfattede bestyrelsen et læserbrev, der blev publiceret i Danske Bioanalytikere i april 2012. Vi følte os nødsaget til på medlemmernes vegne at præcisere, korrigere og nuancere flere af postulaterne om den manglende kontrol af kvinder med svære

celleforandringer efter deltagelse i screeningen for livmoderhalskræft. I samme blad uddybede og korrigerede Jette Christensen i samarbejde med bestyrelsen en sensationspræget artikel fra Ekstra Bladet om *En Udkældt kræfttest der er meget udbredt i Danmark*. Det var NorChip-testen, der således blev sat i den rette sammenhæng.

Langt om længe – efter fem år - har den i vore kredse så berygtede "*Vejlesag*" fået sin ende, efter at Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn i november 2012 slog fast, at der ikke er grundlag for kritik af de involverede sundhedspersoner. Bestyrelsen sendte lykønskninger og blomster. Danske bioanalytikere er i skrivende stund i gang med en artikel om sagen, der blev ret ensidigt behandlet af BT 10. januar 2013 i artiklen *Sjusk skyld i Tinas kræftdød*.

På foranledning af en henvendelse fra Nick Dudding, der er ny QUATE eksamenskoordinator, har bestyrelsen, efter en forespørgsel via undervisernetværket på de 13 laboratorier hvor der er cervixcytologi, anmodet om at få afholdt *QUATE eksamen i Danmark* i november 2014, hvor der vil være ca. 13 kandidater klar.

Arbejdsopgaver i det kommende år

Emner, der vil blive diskuteret i bestyrelsen i det kommende år, bliver DPAS's målbeskrivelse for speciallægeuddannelsen i patologisk anatomi og cytologi, hvordan Dansk Cytologiforening kan medvirke til etablering af en fælles ekstern kvalitetskontrol af cytodagnostik, mulighed for slide-scannede præparater på hjemmesiden, planlægning af den fremtidige kursusvirksomhed, etablering af et oplæringsprogram ved ansættelse af uddannede cytobioanalytikere. Bestyrelsen modtager gerne andre forslag.

11.februar 2013

Dorthe Ejersbo bioanalytikerunderviser, MPH

Formand for Dansk Cytologiforening